

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти»
Український державний університет
науки і технологій /УДУНТ/
Інститут промислових та бізнес-технологій УДУНТ
Університет Алгарве Фаро /Португалія/
Технічний Університет - Варна /Болгарія/
Технічний Університет Відень /Австрія/
Національний авіаційний університет /Україна/
Дніпровський освітній центр /Україна/
Нікопольський факультет УДУНТ

Ministry of Education and Science of Ukraine
State Scientific Institution
“Institute of Education Content Modernization”
Ukrainian State University
of Science and Technologies /USUST/
Institute of Industrial and Business Technologies of USUST
Universidade do Algarve /Portugal/
Technical University – Varna /Bulgaria/
Technical University of Vienna /Austria/
National Aviation University /Ukraine/
Dnipro Education Center /Ukraine/
Nikopol's Faculty of USUST

**VI Міжнародна конференція
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В НАУЦІ ТА ОСВІТІ.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД»**

**16-18 січня 2024 р.
м. Дніпро, Україна**

МАТЕРІАЛИ

**VI International Conference
«INNOVATIVE TECHNOLOGIES
IN SCIENCE AND EDUCATION.
EUROPEAN EXPERIENCE»**

**January 16-18, 2024
Dnipro, Ukraine**

PROCEEDINGS

**Дніпро
Dnipro
Журфонд
Jourfond
2024**

УДК 658.562.012.7
М34

Схвалено Вченою радою навчально-наукового Інституту промислових та бізнес технологій УДУНТ і редакційною радою конференції

Укладачі: Т.С. Хохлова, Ю.О. Ступак

До збірника матеріалів VI Міжнародної конференції «Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід» (16-18 січня 2024 р., Дніпро, Україна)* увійшло 58 доповідей (статті, тези), що надійшли до оргкомітету та були прийняті до опублікування.

Proceedings of the VI International Conference «Innovative technologies in science and education. European experience » (January 16-18, 2024, Dnipro, Ukraine) includes 58 reports (articles, theses) received by the organizing committee and accepted for publication.

* конференцію було включено до Переліку МОНУ наукових конференцій з проблем вищої освіти та науки на 2023 рік (розділ I /Міжнародні конференції/, поз. 516), з проведенням у листопаді у м. Гельсінкі (Фінляндія), але через складні обставини, пов'язані з воєнним станом, конференцію було перенесено на середину січня 2024 р. з проведенням в університеті Алгарве (Фара, Португалія), що є одним зі співорганізаторів. Через складнощі організаційного характеру (мала кількість очних учасників, діючі обмеження щодо перетину державного кордону України та ін.) оргкомітетом було прийняте рішення провести конференцію в повністю «заочному» форматі, у м. Дніпро (УДУНТ), без виїзду учасників до університету Алгарве

**Верстку збірника здійснено з оригіналів,
наданих авторами в електронному вигляді.**

**Тексти доповідей / статей, тез / та їх назви в змісті відтворені мовами оригіналів,
в редакції, запропонованій авторами, або узгодженій з ними.**

**Укладачі збірника і видавець не несуть відповідальності
за зміст матеріалів, наданих їх авторами, а також якість формул та ілюстрацій,
виконаних з відхиленнями від вимог редакційної ради.**

ISBN 978-966-934-522-6

© УДУНТ, 2024

© Дніпровський освітній центр, 2024

© Хохлова Т.С., Ступак Ю.О.,
упорядкування, 2024

ідентичності”, про яку писали дослідники в минулі роки, на жаль, не подолана й сьогодні, “... а головні підстави нової ідентичності значною мірою мають еkleктичний, мозаїчний характер”. Наше суспільство зрозуміло, яку ідеологію йому потрібно. Тепер завдання полягає в тому, щоб створити її як науково обгрунтовану систему знань та цінностей, які однозначно орієнтували б громадськість на чітко визначенні цілі суспільних перетворень і вказували б такі шляхи й засоби їх досягнення, які відповідали б практичним можливостям та вічним загальнолюдським гуманістичним цінностям.

Посилання

1. Амосов Н. М. Идеология для Украины / Николай Михайлович Амосов. – К.: DEMID, 1997. – 36 с.
2. Андрущенко В. П. Гуманітарна політика України в період утвердження незалежності / В. Андрущенко // Філософія політики : хрестоматія : у 4 т. – К., 2003. – Т. 4. – С. 317–336.
3. Гавриленко І. Идеологічна ситуація в Україні. Ресурси соціальної взаємодії / І. Гавриленко // Віче. – 1997. – № 4. – С. 3–13.
4. Козирев М. П. Політична психологія: навч. посібник / М. П. Козирев. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 648 с. С.91.
5. Турчина Т.В. Формування наукового світогляду вищих навчальних закладів //Матеріали VIII Міжнародної наук.-практ. Конференції, 17-25 січня 2012 р., м.Софія. Педагогічні науки. – 2018. – Т.13. – С.29-33.
6. Примуш В.М. Специфіка формування ідеології українських політичних партій на сучасному етапі їх розвитку
7. Головаха Є. Політична соціалізація в посткомуністичній країні. Є. Головаха, В. Пухляк // Політична думка. - 1994. - №2. – С. 26 – 29.
8. Ключевський В.О. Соч. в 8-ми т. Т.І. Курс російської історії.Ч.1. - М., 1956. - С. 14).

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: РОЛЬ ТА ПЕРЕВАГИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Доц., канд. мед. наук Н.Г. Лотиш, доц., канд. мед. наук Л.І. Сеньківська, доц., канд. мед. наук Т.Ю. Кравченко, доц., канд. мед. наук Р.М. Папінко, асист., доктор філософії Д.В. Усенко

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

Вступ. В даний час, незважаючи на суттєві перепони та труднощі у всіх галузях науки (війна в країні), кожен здобувач вищої медичної освіти має право персонально обрати із загально університетського та фахового Каталогів вибіркової навчальні дисципліни (ВНД) і створити власний

індивідуальний освітній напрямок розвитку. Індивідуалізація навчального процесу в медичній освіті визначається як ключовий аспект розвитку здобувацької особистості –персоналізація навчання через розробку та впровадження ВНД [1].

Сьогодні головним завданням вищої медичної освіти є впровадження компетентнісного підходу у фахову підготовку майбутніх спеціалістів, що полягає не тільки у формуванні професійних знань та навиків, але і підготовку сучасного, вмотивованого компетентного лікаря, який глибоко усвідомлює свою надважливу роль у соціумі [4]. Причина використання компетентнісного підходу в навчанні – є необхідність у зменшенні відстані між ринком праці та освітою та можливість для здобувачів-медиків отримати необхідні навички для подальшої праці в цій сфері [5].

Вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни, які пропонуються закладом вищої медичної освіти для більш оптимального задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для власного особистісного та професійного розвитку, потреб суспільства та держави, ефективнішого використання можливостей закладу освіти. Обрання ВНД здобувачами вищої медичної освіти із університетських Каталогів проводиться на засадах прозорості та доброчесності.

Роль вибірових навчальних дисциплін

Індивідуалізація навчання в медичній освіті означає перехід від загальних програм до ВНД, де здобувачі мають можливість обирати предмети відповідно до своїх інтересів та майбутніх кар'єрних напрямків. Це сприяє більш глибокому зануренню у конкретну галузь медицини та формуванню спеціалізованих навичок.

Вибіркові дисципліни відкривають перед здобувачами широкі можливості для вивчення конкретних медичних аспектів, що відповідають їхнім індивідуальним уподобанням та майбутнім професійним цілям. Вони також стимулюють розвиток критичного мислення та творчих здібностей, важливих у надзвичайно динамічному медичному середовищі.

Навчальні дисципліни за вибором здобувача – це дисципліни, які вводяться вищим навчальним закладом для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних особливостей [2].

ВНД професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувача та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування компетентності здобувача відповідно до вимог ринку праці.

Ключова роль ВНД в такому контексті особливо важлива, оскільки вони дозволяють здобувачам самостійно визначати свій освітній шлях, свою траєкторію розвитку та поглиблювати, удосконалювати знання в обраній

сфері. Переваги цього підходу включають адаптацію навчання до індивідуальних потреб, розвиток критичного мислення та творчих здібностей, а також створення умов для професійної самореалізації. Вибіркові дисципліни сприяють формуванню навичок/компетентностей, які необхідні для сучасної практичної медицини, тим самим освітній процес є більш ефективним, результативним та насиченим для майбутніх лікарів. Зацікавленість здобувачів до ВНД та успішність їх навчання підтримується викладачами за допомогою сучасних педагогічних методів та прийомів, шляхом створення сприятливого для навчання середовища [3].

На кафедрі педіатрії Одеського національного медичного університету здобувачам 5 та 6 курсів медичного факультету запропоновано декілька ВНД, які сприяють розвитку як клінічного мислення щодо пацієнта, так і опрацювання практичних навичок/компетентностей. Серед всіх ВНД особливе місце займають дисципліни спрямовані на надання невідкладної медичної допомоги дітям з різних розділів педіатрії (неонатології, пульмонології, кардіології, гастроентерології, нефрології, ендокринології та ін.). Вивчення кожної окремої дисципліни сприяє, насамперед, формуванню у здобувачів чіткого уявлення про сучасні можливості надання невідкладної допомоги в педіатричній практиці на різних етапах (догоспітальний, госпітальний) та уявляє собою перелік діагностичних, тактичних і терапевтичних дій здобувача, відтворених як теоретичною відповіддю так і відпрацюванням певного алгоритму щодо виконання навички. При складанні робочих програм вибіркової дисципліни особлива увага приділялась обов'язковим та професійним компетентностям здобувачів вищої освіти.

Практичні заняття із вибіркової дисципліни «Критичні стани в неонатології» обсягом 30 годин проводяться на базі Одеської обласної дитячої клінічної лікарні ООР з урахуванням спеціалізованих відділень та у кабінетах кафедри педіатрії. Останні обладнані персональними комп'ютерами, інтерактивним мультимедійним проектором, програмним забезпеченням, презентаціями, а також сучасними муляжними тренажерами. Навчальні набори ляльок, інструментів, приладів, лікарських засобів та інших медичних матеріалів представлені відповідно до алгоритму виконання практичної навички і тим самим сприяють здобуттю оволодіння технікою інтубації трахеї, штучної вентиляції легень за допомогою мішка, маски та ендотрахеальної трубки, санації верхніх дихальних шляхів, катетеризації пупкової вени, проведення пульсоксиметрії та ін.

Відповідні практичні дії здобувачі безпосередньо відпрацьовують наживо на манекенах, опрацьовуючи кожен навик окремо до автоматизму. Деякі навички можна виконувати одночасно двом здобувачам і один серед них виконує роль «диригента».

З метою покращання та підвищення середньої поточної оцінки та рейтингового балу навчальною програмою дисципліни здобувачам надається можливість виконання індивідуальної самостійної роботи шляхом підготовки реферативної доповіді з мультимедійною презентацією та виступом на

практичному занятті за відповідною темою, а також формування комплектів даних рентгенограм, ультразвукового дослідження (УЗД), нейросонографії (НСГ), електрокардіографії (ЕКГ) та ін.

Ще хочеться звернути увагу на зацікавленість здобувачами ВНД «Основи вакцинопрофілактики в педіатрії», яка набуває особливої значущості, враховуючи пандемію COVID-19 та воєнний час, коли підвищується ризик розвитку і поширення інфекційних хвороб. Особливо вразливі до них діти і дорослі, які мають прогалини у графіку щеплень або не імунізовані взагалі.

Предметом вивчення ВНД «Основи вакцинопрофілактики в педіатрії» є основні принципи організації процесу вакцинопрофілактики у медичних закладах у дітей різних вікових груп; медичні покази та протипокази до вакцинації; вакцинація дітей із порушенням стану здоров'я та при особливих станах; можливі побічні реакції та несприятливі події після вакцинації.

Загальний навчальний обсяг ВНД складається з двох змістових модулів: змістовий модуль № 1 (Загальні принципи організації вакцинопрофілактики) та змістовий модуль №2 (Основні питання щодо організації вакцинопрофілактики окремих інфекційних захворювань та особливості вакцинації окремих груп населення).

Для впровадження та поглибленого вивчення такої ВНД співробітниками кафедри підготовлено матеріально-технічне забезпечення, а саме:

- 1) матеріали контролю базової підготовки здобувачів:
 - тестові завдання;
 - 2) матеріали для методичного забезпечення основного етапу заняття:
 - клінічні кейси з вакцинації;
 - набори результатів лабораторних методів дослідження;
 - індивідуальна робота здобувача (підготовка презентаційної роботи на вибір здобувача);
 - 3) матеріали для заключного етапу заняття:
 - набір тестових завдань, ситуаційних задач III рівня, набори параклінічних методів дослідження;
 - 4) матеріали для методичного забезпечення самопідготовки здобувачів:
 - методичні рекомендації для здобувачів.
- Очікувані результати навчання для дисципліни:
- Здобувач має знати:*
- історію вакцинопрофілактики;
 - основні законодавчі акти, які регламентують проведення вакцинопрофілактики, права та обов'язки громадян та держави;
 - організацію процесу вакцинації у медичних закладах, нормативно – правову документацію;
 - імунологічні основи вакцинації;

- класифікацію вакцин, види та склад вакцин, характеристику різних компонентів, що входять до складу вакцин, показання та протипоказання до застосування;

- правила зберігання та транспортування вакцин;

- принципи вакцинації окремих груп населення: діти з хронічною патологією, діти з інфекційною патологією, діти з імунодефіцитами, вагітні та жінки, що годують грудьми;

- поствакцинальні ускладнення та небажані реакції.

Здобувач має вміти:

- провести огляд пацієнта перед вакцинацією, виявити можливі проти покази;

- скласти індивідуальний графік вакцинації за віком, а також у разі порушення Календаря щеплень;

- вміти надавати інформацію пацієнту щодо інфекційного захворювання проти якого відбувається вакцинація, щодо дій після вакцинації, можливих реакціях, строках виникнення та діях пацієнта у разі виникнення небажаних реакцій;

- вміти виявляти симптоми несприятливих подій у поствакцинальному періоді, провести диференційну діагностику та надати відповідну допомогу;

- вміти надати екстрену медичну допомогу у разі виникнення гострих алергічних реакцій;

- вміти аргументовано відповідати на запитання пацієнтів щодо вакцинопрофілактики, ризиків та переваг.

Переваги індивідуалізації навчання в медичній освіті

1. Адаптація до індивідуальних потреб: ВНД дозволяють здобувачам пристосувати свою освітню програму до власних індивідуальних потреб і темпу навчання.

2. Розвиток спеціалізованих навичок: здобувачі отримують можливість поглиблено вивчати обрані області, розвиваючи спеціалізовані навички, які є ключовими в їхній майбутній практиці.

3. Стимулювання мотивації: ВНД сприяють виникненню більшої мотивації до навчання, оскільки здобувачі самі обирають те, що їх цікавить.

4. Готовність до сучасної медицини: індивідуалізація навчання дозволяє здобувачам вибирати та вивчати сучасні та актуальні аспекти медицини, підготовлюючи їх до викликів медичної практичної діяльності.

Висновок

В теперішній час індивідуалізація навчального процесу через розробку і впровадження ВНД в медичному закладі (а саме у здобувачів 5 і 6 курсів медичного факультету) відображає сучасні актуальні тенденції у вищій освіті, є необхідною умовою щодо підготовки кваліфікованих медичних спеціалістів. Такий різнобічний підхід дозволяє здобувачам отримувати фахову освіту, формувати персоналізовану унікальну медичну ідентичність та впевнено залучатись до світу сучасної медицини.

Посилання

1. Атаманчук О.В. Особливості викладання вибіркокових дисциплін кафедрою гістології, цитології та ембріології ІНМУ. //Актуальні проблеми сучасної медицини. Том 22, Випуск 1 (77).С. 146-150.
2. Aleksyeyeva N, Vorontsova Z, Shyshkina V, et al. Osobennosti prepodavaniya elektivnykh distsiplin na morfologicheskikh kafedрах VGMU im N.N. Burdenko [Features of teaching elective disciplines at the morphological departments of VSMU named after N.N. Burdenko]. Forcipe. 2021; 3(1):18-21.
3. Терещенко Н.Ю., Малишевська Г.І, Токменко І.І., Яніцька Л.В. Освітний простір вибіркової дисципліни під час воєнного стану. Theoretical and empirical scientific research: concept and trends. 2022, 107-110.
4. Х.В. Левандовська. Формування професійної компетентності у студентів-медиків в умовах дистанційного навчання. Буковинський медичний вісник. 2022. Т. 26, № 4 (104). С.82-88.
5. Батюк ЛВ, Жерновникова ОА. Формування професійної компетентності студента медичного університету при вивченні медико-біологічних дисциплін.

ДОМАШНІЙ ЕКСПЕРИМЕНТ З ГЕОМЕТРИЧНОЇ ОПТИКИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

*Старший викладач О.С. Мілютіна¹, старший викладач Р.О. Таранова¹, канд.
біол. наук О.А. Каплун¹, методист Н.Б. Годована¹,
викладач І.О. Погоріла²*

*¹ВСП Харківський фаховий коледж інформаційних технологій
Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

²Комунальний заклад «Харківський ліцей № 6 Харківської міської ради»

Успішна взаємодія людини з природою та суспільством визначена у вимогах нового Державного стандарту базової середньої освіти, відповідно до якого пріоритетною виступає здатність особистості застосовувати набуті знання в різноманітних життєвих ситуаціях. Реалізація цих вимог в умовах змішаного навчання стає серйозним викликом для педагогічних працівників. Онлайн-сервіси не можуть цілком задовольнити освітні потреби у формуванні практичних навичок та вмій, а викладачам природничих наук, як правило, не вистачає для цього експериментальної бази. Одним із способів розв'язання цієї проблеми є створення бази простих дослідів, які учні можуть виконувати самостійно в домашніх умовах.

Запропоновані дослідження з геометричної оптики можуть бути корисними під час вивчення фізики не тільки, але й інших природничих наук: хімії,

ЗМІСТ CONTENTS

(прізвища авторів і назви доповідей наведені мовою оригіналу)
(authors surname and the list of reports correspond to originals)

СЕКЦІЯ 1: ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ SECTION 1: INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN EDUCATION

<i>Балакін В.Ф., Хохлова Т.С., Ступак Ю.О.</i> Зелений перехід як поштовх до переосмислення та редизайну окремих компонент освітньої програми підготовки фахівців з металургії	6
<i>Бондар О.В., Хоменко Г.В.</i> Тролінг як форма соціальної провокації: вплив, мотивація та перспективи в інтернет-середовищі	20
<i>Борисова С.В.</i> Іншомовна освіта в контексті професійної підготовки майбутніх графічних дизайнерів	23
<i>Бусарова Т.М., Гришечкіна Т.С.</i> Підтримка академічної доброчесності здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання	26
<i>Грицай О.В.</i> Використання засобів дистанційної освіти для контролю знань здобувачів освіти птнз III рівня акредитації	28
<i>Демещенко І.В.</i> Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці сучасних конкурентоспроможних працівників в галузі машинобудування з професій верстатник широкого профілю та оператор верстатів з програмним керуванням	32
<i>Dimitrov Sergey</i> Перспективи на проекти за кредитна мобилност, финансирани по програма ЕРАЗЪМ+ и анализ на общата дейност	35
<i>Дмитренко А.В.</i> Сучасні освітні технології та забезпечення навчання в змішаному та он-лайн форматах	37
<i>Журавель Г.Ю.</i> Застосування інтерактивних інформаційно-комунікаційних засобів навчання в дистанційній освіті створених на базі цифрових навчальних платформ	42
<i>Зінченко А.Л., Зінченко С.М.</i> Фактори діагностики конкурентоспроможності фахових молодших бакалаврів на регіональному ринку праці в умовах організації освітнього партнерства	46
<i>Илиева Галина</i> Научноизследователска дейност в Технически университет – Варна	48
<i>Козлов Г.О., Швайка Н.В., Ясенова О.О.</i> Від теоретичного навчання до професійної діяльності студентів в умовах дистанційного навчання ...	52
<i>Кузнецов О.А., Дощенко О.</i> Історія та культура України як основа формування національної ідеології	55
<i>Лотиш Н.Г., Сеньківська Л.І., Кравченко Т.Ю., Папінко Р.М., Усенко Д.В.</i> Індивідуалізація навчального процесу в медичній освіті: роль та переваги вибіркового навчальних дисциплін	62